

Varkenshouderij Oppe Tump B.V. te Kelpen-Oler

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en
de aanvulling daarop**

10 december 2008 / rapportnummer 1877-65

1. OORDEEL OVER HET MER

Oppe Tump B.V. is voornemens haar bedrijf aan de Rijksweg Noord 8 te Kellen-Oler uit te breiden. In de nieuwe situatie zullen:

- bestaande stallen worden gewijzigd voor het houden van 1.620 vleesvarkens (in de huidige situatie zijn dat nog 1.980 dierplaatsen);
- nieuwe stallen worden gerealiseerd voor het houden van 6.740 vleesvarkens.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde vergunning Wet milieubeheer (Wm). Voorafgaand is voor de vergunningverlening door de initiatiefnemer een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) adviseert met dit advies het college over het MER.

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij de toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op:

1. het ontbreken van een duidelijke tekening van het voornemen;
2. onvoldoende beschrijving van de alternatieven;
3. onvoldoende beschrijving van de depositie van verzurende en vermistende stoffen en de gevolgen daarvan voor kwetsbare natuurgebieden;
4. onvoldoende beschrijving van de stankemissie en de gevolgen voor de geurhinder;
5. onvoldoende beschrijving van de fijn stof emissie en de gevolgen voor de luchtkwaliteit.

Bovenstaande punten zijn vervat in een memo die op 8 juni 2008 is toegezonden aan het bevoegd gezag.

De initiatiefnemer heeft op basis van deze memo een aanvulling op het MER ingediend bij het bevoegd gezag. Deze aanvulling is op 9 september 2008 aan de Commissie aangeboden. In het aangepaste MER worden alle bovenstaande punten behandeld. De Commissie is echter van oordeel dat op een aantal van de bovenstaande punten nog steeds **essentiële informatie ontbreekt**. De essentiële tekortkomingen betreffen:

1. het beperkte aantal alternatieven dat in de aanvulling wordt uitgewerkt en onvoldoende onderbouwing van de kwalitatieve vergelijking van alternatieven (zie par. 2.2. van dit advies);
2. onvoldoende uitwerking van de cumulatie van geurhinder (zie par. 2.4 van dit advies);
3. het gebruik van verschillende parameters en het niet hanteren van actuele emissiefactoren voor fijn stof (zie par. 2.5 van dit advies).

Hierdoor kan het milieubelang niet voldoende meegewogen worden bij de besluitvorming.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aan welke essentiële informatie in het MER en de aanvulling hierop ontbreekt. Ook worden de overige punten behandeld waarvoor de Commissie heeft verzocht om een aanvulling. Voor zover er in dit advies niet op bepaalde milieuaspecten wordt ingegaan, gaat de Commissie er van uit dat de essentiële informatie wel aanwezig is.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Ontbreken van een duidelijke tekening van het voornemen

MER

In het MER ontbreekt een gedetailleerde tekening met maatvoering van het voornemen². Daardoor kunnen ondermeer de invoergegevens van de luchtwasser niet worden geverifieerd.

De Commissie heeft verzocht in een aanvulling op het MER een gedetailleerde tekening van het voornemen op te nemen, met legenda en maatvoering, aan de hand waarvan de invoergegevens voor de luchtwasser en de daarop gebaseerde emissie- en immissieberekeningen konden worden geverifieerd.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER zijn voor het voorkeursalternatief aan de hand van de tekening de invoerparameters te controleren.

2.2 Alternatieven en het meest milieuvriendelijke alternatief

MER

Het MER beschrijft de alternatieven kwalitatief. Een kwantitatieve beschrijving van de alternatieven en hun milieueffecten ontbreekt. Ook een navolgbare onderbouwing van het beschreven meest milieuvriendelijke alternatief (mma) ontbreekt.

De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling op het MER de alternatieven kwantitatief uit te werken en de resultaten overzichtelijk te presenteren in één tabel. Tevens adviseerde de Commissie aan te geven welke milieuaspecten van het voornemen het meest knellend zijn en de alternatieven op deze punten te vergelijken. Geadviseerd is het mma te motiveren op grond van de vergelijking.

Aanvulling op het MER

In het MER staan in hoofdstuk 6 vier alternatieven beschreven. In de aanvulling op het MER wordt alleen maar ingegaan op het voorkeursalternatief en het alternatief met de gecombineerde luchtwasser (het mma). De andere alternatieven worden geheel niet genoemd. Er is niet aangegeven waarom de andere alternatieven niet zijn uitgewerkt. Hierdoor is geen goede vergelijking van de alternatieven mogelijk.

De gegevens van de alternatieven die wel zijn uitgewerkt, zijn in een tabel kwantitatief en kwalitatief vergeleken. Bij de kwalitatieve vergelijking worden alleen plussen en minnen opgeteld, zonder dat wordt onderbouwd hoe de aspecten zich onderling verhouden. Sommige aspecten zouden zwaarder moeten of kunnen wegen dan andere. Dit kan leiden tot een andere conclusie over de totale milieueffecten van de verschillende alternatieven dan nu uit het MER blijkt. Hierdoor is een goede vergelijking van de alternatieven op milieueffecten nu niet mogelijk, waardoor essentiële informatie voor de besluitvorming ontbreekt.

² Om te kunnen beoordelen of luchtwassers voldoen aan de eisen zoals omschreven in de 'leaflets' is het noodzakelijk om een lengte- en dwarsdoorsnede van de luchtwassers bij te voegen. In deze detailtekening dient ook de voorziening ten behoeve van de verhoging van de lucht uittreedsnelheid te worden aangegeven.

- De Commissie adviseert bij de verdere besluitvorming ook de effecten van de andere alternatieven in de afweging te betrekken, en daarbij een nadere onderbouwing van de onderlinge verhouding tussen de kwalitatief beschreven effecten te betrekken.

2.3 Gevolgen van verzurende en vermestende stoffen

MER

Uit het MER wordt niet duidelijk of het voornemen negatieve gevolgen heeft voor Natura 2000-gebieden. Volgens het MER neemt de emissie van ammoniak af, maar een kwantitatieve onderbouwing van de (verwachte) daling in ammoniakdepositie ontbreekt in het MER.

De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER te beschrijven wat de heersende achtergronddepositie en de kritische depositiewaarden van verzurende en vermestende stoffen in het studiegebied zijn. Tevens adviseerde de Commissie aan te geven wat de huidige depositie is van deze stoffen op de Natura 2000-gebieden Sarsven en de Banen en het Leudal. Ook adviseerde zij om de effecten van het voornemen, indien noodzakelijk, te herberekenen voor de bijdrage van het initiatief aan de depositie van ammoniak en de cumulatieve depositie op kwetsbare natuurgebieden in het studiegebied.

Aanvulling op het MER

De bedoelde aspecten zijn in de aanvulling op het MER vermeld en doorgerekend. Ook na uitvoering van het voornemen zal er een overschrijding blijven bestaan van de kritische depositiewaarden van Natura 2000-gebieden, maar deze zal wel afnemen.

2.4 Geur

MER

In het MER ontbreekt een goed gedetailleerde tekening met maatvoering van het voornemen. Daardoor kunnen onder meer de invoergegevens voor de luchtwasser niet worden geverifieerd. Ook ontbreekt een beschrijving van de cumulatie van geurhinder.

De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling op het MER een herberekening uit te voeren van de emissie en belasting van geur. Daarnaast adviseert zij om voor de verschillende alternatieven de cumulatie van geurhinder (omgevingstoets) in het studiegebied met en zonder het initiatief te berekenen met het programma V-stacks gebied. Geadviseerd is aan te geven welke bedrijven bij de cumulatieberekeningen zijn betrokken, waar de geurgevoelige objecten liggen, wat de geurbelasting is op de geurgevoelige objecten en of er meer of minder geurgehinderden ontstaan als gevolg van het initiatief.

Aanvulling op het MER

De geurbelasting in het studiegebied ten gevolge van het voornemen is herberekend. Voor de verschillende alternatieven is de gecumuleerde geurhinder echter niet bepaald. Dit is essentiële informatie voor de besluitvorming.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag om in de verdere besluitvorming ook de cumulatieve geurhinder in de afweging te betrekken.

2.5

Fijn stof

MER

De Commissie constateerde dat de gegevens over de fijn stofemissie en de gevolgen daarvan voor de luchtkwaliteit niet correct zijn berekend:

- de invoergegevens (locatie/hoogte/snelheid/diameter uitlaatpunt) voor de berekeningen van de luchtkwaliteit corresponderen niet met de invoergegevens voor V-stacks en AAgro-stacks (voor de berekening van geurhinder en depositie van verzurende en vermistende stoffen);
- In het MER wordt gerekend met slechts één emissiereductiefactor, zonder een onderscheid te maken tussen de verschillende luchtwassers;
- De gebruikte gegevens voor de achtergrondconcentratie zijn verouderd;
- De keuze van de immissiepunten is niet logisch: vanwege de ligging van de luchtwassers zijn dit niet de meest kritische meetpunten;
- Een kwantificering van de gevolgen van het voornemen (en de alternatieven) voor de luchtkwaliteit (in microgram fijn stof per m³) ontbreekt.

Bovenstaande punten zijn naar de mening van de Commissie essentiële tekortkomingen, omdat hiermee niet nagegaan kan worden of de berekende milieueffecten realistisch zijn. De Commissie deed over bovengenoemde constatering de volgende aanbevelingen:

- Stem de invoergegevens van de berekeningen voor fijn stof af met de invoergegevens voor geur en ammoniak;
- Maak gebruik van actuele gegevens;
- Kies de immissiepunten op de meest kritische punten³;
- Beschrijf zowel de emissie, als de immissie (luchtconcentraties) van fijn stof kwantitatief.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling zijn nieuwe gegevens voor de achtergrondconcentratie (2010) gebruikt en zijn de immissiepunten meer afgestemd ten opzichte van de positionering van de luchtwassers. Ook is nu een kwantificering van de immissie in microgram per m³ uitgevoerd.

In de aanvulling zijn echter nog niet overal in het model dezelfde parameters zijn ingevoerd. Ook is geen gebruik gemaakt van de meest actuele emissiefactoren. Inmiddels zijn in het voorjaar van 2008 door het ministerie van VROM emissiefactoren voor fijn stof gepubliceerd. Hiermee is nog steeds niet na te gaan wat de juiste parameters zijn, en daarmee de daadwerkelijke effecten. Dit is essentiële informatie voor de besluitvorming.

- De Commissie adviseert voor de verdere besluitvorming nog de volgende informatie beschikbaar te laten stellen:
 - a. de juiste parameters, door het afstemmen van de berekeningen voor fijn stof met de invoergegevens voor geur en ammoniak;
 - b. de actuele emissiefactoren;Verder adviseert ze daarbij de emissie en immissie van fijn stof kwantitatief te beschrijven, waarbij wordt uitgegaan van de immissiepunten op de meest kritische punten.

³ Kies in ieder geval een immissiepunt op de grens van het perceel dat het dichtst gelegen is bij de emissiepunten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Otte Tump B.V.

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal

Besluit: vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: wijzigen en uitbreiden bestaande varkenshouderij

De Commissie heeft geen inspraakreactie via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Streekbode van 31 januari 2007

aanvraag richtlijnenadvies: 31 januari 2007

ter inzage legging startnotitie: 2 februari tot en met 15 maart 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 30 maart 2007

richtlijnen vastgesteld: 24 april 2007

kennisgeving MER in de Streekbode in week 17

aanvraag toetsingsadvies: 23 april 2008

ter inzage legging MER: 24 april tot en met 4 juni 2008

aanvulling MER: 9 september 2008

toetsingsadvies en aanvulling daarop uitgebracht: 9 december 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. M.G.F. Hille (secretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ir. M.C.J. Smits

ing. M. Pijnenburg

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij Oppe Tump B.V. te Kelpen-Oler en de aanvulling daarop

Oppe Tump B.V. is voornemens haar bedrijf aan de Rijksweg Noord 8 te Kelpen-Oler uit te breiden. In de nieuwe situatie zullen de bestaande stallen worden gewijzigd voor het houden van 1.620 vleesvarkens en worden nieuwe stallen gerealiseerd voor het houden van 6.740 vleesvarkens. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde vergunning Wet milieubeheer.

ISBN: 978-90-421-2464-6